

HRA: EÚ V NAŠOM BEŽNOM ŽIVOTE

OTÁZKA PRE ŽIAKOV

	OTÁZKA PRE ŽIAKOV	RIEŠENIE	VYSVETLENIE
1.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje o maximálnej rýchlosti na diaľniciach?	Nie EÚ	Dopravné predpisy stanovuje národná legislatíva a v jednotlivých členských štátoch EÚ sa môžu líšiť, napr. v Írsku, na Malte a na Cypre sa jazdí po ľavej strane cesty. Zákony o cestnej premávke sú však na európskej úrovni koordinované a európsky vodičský preukaz platí v celej EÚ.
2.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje, že pri nákupe nového laptopu dostanete minimálne dvojročnú záruku?	Úroveň EÚ	Ochrana spotrebiteľa: Podľa právnych predpisov EÚ musia výrobcovia poskytovať na chybnú elektroniku ako smartfóny, tlačiarne, laptopy, vysávače, kávovary atď. aspoň dvojročnú záruku.
3.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje, kedy sa odváža odpad?	Nie EÚ	O čase odvozu odpadu sa rozhoduje zväčša na miestnej úrovni. Dáva to najväčší zmysel, pretože miestne orgány dokážu najlepšie pochopiť špecifické potreby jednotlivých miest a reagovať na ne.
4.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje o informáciách uvádzaných na obaloch potravín: zloženie, kalórie, kontaktné údaje na výrobcu atď.?	Úroveň EÚ	Ochrana spotrebiteľa: EÚ chce, aby ľudia mali správne a úplné informácie o tom, čo konzumujú. Preto musia etikety na potravinách obsahovať určité informácie, napríklad o ich zložení a alergénoch.
5.	Na ktorej úrovni verejnej správy sa určujú bezpečnostné normy, ktoré musí spĺňať váš smartfón?	Úroveň EÚ	Jednotný trh a ochrana spotrebiteľa: Bezpečnostné normy pre výrobky, ktoré sa predávajú v Európskom hospodárskom priestore (EHP), určuje EÚ.
6.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje o tom, čo musíte vedieť na konci každého školského roku?	Nie EÚ	Európska únia neurčuje spôsob, akým sa riadi vzdelávanie, ani jeho obsah. V dôsledku toho majú členské štáty EÚ (a občas aj jednotlivé regióny) odlišné konečné úrovne znalostí.

7.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje, že zamestnanec, ktorý pracuje na plný pracovný čas, má každý rok nárok minimálne na 20 dní dovolenky?	Úroveň EÚ	V EÚ majú zamestnanci právo na najmenej 4 týždne platenej dovolenky do roka. Podľa odvetvia a/alebo členského štátu môže byť nárok na dovolenku aj viac, minimum sú však 4 týždne.
8.	Na ktorej úrovni verejnej správy sa ukladá zákaz jednorazových plastov, ako sú plastové slamky a príbory na jedno použitie?	Úroveň EÚ	EÚ schválila predpis, ktorým sa zakazujú jednorazové plastové predmety, ako sú taniere, príbory, slamky a vatové tyčinky. Zákaz platí od júla 2021.
9.	Na ktorej úrovni verejnej správy sa stanovuje minimálny cieľ pre energiu z obnoviteľných zdrojov, ako je slnečná a veterná energia?	Úroveň EÚ	Aby bol prechod od fosílnych palív k čistejšej energii ľahší, EÚ zvýšila svoj záväzný cieľ obnoviteľných zdrojov energie v rámci celkového energetického mixu EÚ do roku 2030 na 42,5 %, pričom jej ambíciou je dosiahnuť až 45 %. Výška tohto percentuálneho podielu závisí od situácie v každom členskom štáte.
10.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje o stavebnom povolení pre váš dom?	Nie EÚ	Stavebné povolenia pre súkromné domy vydávajú zväčša miestne orgány.
11.	Ktorej politickej úrovni odvádzate svoje dane?	Nie EÚ	Európska únia nevyberá dane priamo od svojich občanov. Každý členský štát musí každý rok odvádzat' Európskej únii sumu, ktorá predstavuje jej príspevok do európskeho rozpočtu. Tento rozpočet sa využíva najmä na investície do spoločných priorít, ako je regionálny rozvoj, výskum alebo opatrenia v oblasti klímy, a zahŕňa programy na podporu mladých ľudí prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy a mobility.
12.	Na ktorej politickej úrovni sa rozhoduje o štátnych sviatkoch: dátumy a počet dní štátnych sviatkov?	Nie EÚ	Tieto rozhodnutia zvyčajne prijímajú národné štáty.
13.	Na ktorej politickej úrovni sa určuje maximálne množstvo jemných častíc, ktoré sa môžu nachádzať v ovzduší?	Úroveň EÚ	Európska únia rozhoduje o množstve environmentálnych opatrení – napr. o kvalite vody v riekach, jazerách a moriach. V roku 2024 prijala prísnejšie pravidlá na obmedzenie znečistenia ovzdušia vrátane prísnejších prahových hodnôt pre jemné tuhé častice (PM _{2,5}), ktoré sa majú v plnej miere implementovať do roku 2030.
14.	Kde musíte registrovať svoje manželstvo?	Nie EÚ	Za evidenciu obyvateľstva a rodinného stavu zodpovedajú väčšinou miestne orgány.

